

Engelskundervisning för nyanlända elever i de ordinarie klassrummen årskurs (4–6).

Manal Alhourani

Sammanfattning

De senaste åren har den svenska skolan fått i uppdrag angående antagning av de nyanlända elever som har kommit till Sverige på grund av olika orsaker. Dessa elever har olika förutsättningar, tidigare kunskaper och olika behov i undervisningen. Eleverna betraktas inte längre som nyanlända elever efter 4 års skolgång i Sverige. Under denna period möter både eleverna och skolan stora utmaningar och svårigheter i olika avseende.

Syftet med denna studie är, att undersöka hur engelsklärare i grundskolan på mellanstadiet (årskurs 4–6) möter de nyanlända elevernas förutsättningar, och hur engelskundervisning kan anpassas till nyanlända elevers olika språkliga behov.

Fyra behöriga engelsklärare deltar i denna studie med användning av semi-strukturerade intervjuer som en metod. Fokuset ligger på hur lärare stöttar nyanlända elever och vilka resurser som används för att främja dessa elevers prestationer i engelska. Resultaten visar att saknaden av gemensamma språk mellan läraren och dessa elever är den största utmaningen. Att hitta lämpliga metoder och material samt bedömningen är också andra utmaningar för läraren i detta avseende. Behovet av kompetensutveckling var något som alla respondenter återkom till.

Nyckelord: nyanlända elever, studiehandledning på modersmålet, kartläggning, ordinarieengelskundervisning, kompetensutveckling.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	i
Nyckelord:.....	i
Inledning	1
Syfte och frågeställningar	1
Bakgrund.....	2
Engelskämnets introduktion i skolan	2
Definition av begreppet nyanlända	2
Kartläggning av nyanlända elevers kunskap till ämnet engelska	2
Engelskundervisning för nyanlända:.....	3
Studiehandledning	4
Bedömningen.....	4
Kompetensutveckling	4
Styrdokument	5
Engelska enligt läroplanen	5
Tidigare forskning	5
Val av metod	8
Urval.....	8
Genomförandet av semi-strukturerade intervjuer.....	9
Bearbetning.....	10
Etiska överväganden.....	10
Metoddiskussion.....	11
Resultat & analys	12
Utmaningar och svårigheter	12
Metoder och material.....	14
Bedömningen av eleverna	16
Kompetensutveckling	17
Slutsatser & Diskussion.....	17
Utmaningar och svårigheter	17
Material och metod	18
Bedömning.....	18
Kompetensutveckling	19
Framtida forskning.....	19
Referenser	19
Intervjuer	19
Litteratur	20
Bilaga 1. Missivbrev	XXII

Bilaga 2. Intervjuguide	II
Intervjufrågor för lärare	II
Bilaga 3 Lärarnas intervjuer	III
Bilaga 4. Styrdokument.....	VIII

Inledning

De senaste åren har skolan fått i uppdrag att ta emot nyanlända elever och möta deras förutsättningar och behov genom en anpassad undervisning, samt identifiera vilka verktyg och metoder ska användas för att stödja och hjälpa dem. På så sätt kan dessa elever försätta sina studier, utveckla sina kunskaper och lära sig det svenska språket samtidigt (Skolverket, 2016a).

Språket är ett redskap som ger stora möjligheter till individen. Med språket kan individen kommunicera, tänka och utvecklas. Svenska språket är de nyanlända elevernas största utmaning i den svenska skolan. När det gäller engelska språket, som betraktas som ett tredje språk, kan detta vara en extra utmaning för nyanlända elever. Frågan om nyanländas möjligheter att lära sig engelska som tredjespråk har diskuterats. Mycket talar för att det skulle kunna fungera bra. Bland annat säger studier från Thomas och Colliers forskning (1979) att två språk som utvecklats samtidigt kan stötta varandra genom inbördes hjälpen mellan språken (Thomas & Colliers 1979, refererad i Svensson 2018). Liknande tankegångar hittas hos den engelska språkforskaren Colin Baker (refererad i Svensson 2018) som konstaterar att när det ena språket har utvecklats mer, kan det stödja det andra språket och således kan eleven få höggradigare och en hel förståelse i sin kunskapsutveckling.

Skollagen är tydlig med att alla barn i Sverige har samma rätt till skolundervisning (Sverige Riksdag, 2011). I Lgr 11 framgår att utbildningen ska vara likvärdig vilket innebär att elever som behöver har rätt att få stöd i sitt lärande. Eftersom engelska är ett stort språk i världen är det betydelsefullt att skolelever får kunskaper i det. Och eftersom engelska används av många människor som inte har engelska som modersmål är det inte bara viktigt utan även rimligt att även nyanlända ska erhålla möjligheter att kunna kommunicera på engelska genom skolans försorg.

För att undervisningen i ämnet engelska ska lyckas, bör läraren ta hänsyn till att de nyanlända elevernas förkunskaper i ämnet kan variera. Några har goda kunskaper, andra har inga alls. I denna studie kommer jag att undersöka hur engelsklärare hanterar engelskundervisning för nyanlända elever. Elevernas olika förkunskaper och förutsättningar kan skapa ett problem för lärare att hantera, tidigare forskning ger inte mycket vägledning i sådana frågor. Den föreliggande studien kommer därför att bidra med kunskaper om lärares uppfattningar om sin undervisning av nyanlända elever i engelska, dessutom tydliggöra hur lärare kan lösa det här dilemmat från sina synpunkter sett och vilka metoder och strategier används av lärare för att nyanlända elever blir inkluderade i den ordinarie undervisningen i engelska på mellanstadiet åk (4–6).

Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka lärares uppfattningar om sin undervisning i ämnet engelska för att anpassa undervisningen för nyanlända elever på mellanstadiet (årskurs 4–6). Samt om engelsklärare har tillräckliga kompetenser för att undervisa de nyanlända eleverna i den ordinarie undervisningen i engelska. Mina frågeställningar är:

- 1- Vilka utmaningar och svårigheter anser engelsklärare att de möter i undervisning av nyanlända elever?
- 2- Vilka material och metoder används av engelsklärare i undervisning för nyanlända elever?
- 3- Hur bedömer engelsklärare nyanlända elever?
- 4- Hur beskriver lärare i engelska sina behov av fortbildning gällande undervisning i engelska för nyanlända elever?

Bakgrund

Engelskämnets introduktion i skolan

I läroplanen Lgr 62 betraktades engelska ett obligatoriskt ämne i grundskolan från årskurs 4 till årskurs 7 och ett valbart ämne i årskurs 8 och 9. I Lgr 69 blev engelska ett obligatoriskt ämne från årskurs 3 till årskurs 9. I Lgr 80 gav kommunerna möjlighet att uppskjuta starten av undervisningen i engelska till årskurs 4 om behovet hade funnits. Riktlinjerna som kom från 1991 års läroplansbetänkande var att engelskundervisning skulle börja från årskurs 1 men i och med kommunaliseringen av skolan, fick kommunerna frihet att bestämma när engelskundervisningen startar (Myndigheten för skolutveckling, 2008).

Enligt Lgr 11 är engelskämnet mäktigt och betydelsefullt för att öka individens möjligheter att bli en del av olika sociala och kulturella omgivningar och att vara med i ”*ett globaliserat studie och arbetsliv*” (Lgr 11. s 33)

Definition av begreppet nyanlända

En nyanländ elev är någon som har nyligen kommit till Sverige från ett annat land och bor i landet nu. Eleven kan anses som nyanländ om eleven har påbörjat sin utbildning efter höstterminens start i årskurs ett. Efter fyra års skolgång i Sverige betraktas eleven inte längre som nyanländ elev (Skolverket, 2019).

Den gemensamma saken för alla nyanlända elever, är att de kom till Sverige och började sin utbildning nära skolstarten eller under läsåret. Nyanlända elever är olika, de har olika skolbakgrund, erfarenheter och kunskaper i sina egna språk som de har fått i sina hemländer. Dessutom kommer de till Sverige av olika orsaker, några flyr från kriget, andra kommer med sina föräldrar genom arbetskraftsinvandring och några är i Sverige av fri vilja. Några har tillfälligt uppehållstillstånd, andra har permanent uppehållstillstånd och vissa bor gömda och väntar beslut av migrationsverket (Ojala, 2017).

Kartläggning av nyanlända elevers kunskap till ämnet engelska

Kartläggningen betyder en preliminär bedömning av nyanlända elevers kunskaper. Kartläggningen ska göras på ett pedagogiskt syfte således blir den en grund för att placera nyanlända elever i de rätta årskurserna. Inom två månader efter att eleven blev registrerad i den svenska skolan ska rektorn fatta beslut för att kartlägga eleven. ”*Bedömning av nyanlända elevers kunskap är obligatorisk och reglerad i skollagen*” (Ojala 2017).

Genom kartläggningen kan lärare känna elevens behov och färdigheter. Så blir det lättare för lärare att bestämma material som passar elevens nivå dessutom i planeringen. Kartläggningen kan användas formativt. Det betyder att olika pedagogiska vägar som passar elevens behov

och förutsättningar bör visas till eleven under hela processen av undervisningen. Med hjälp av detta ska eleven kunna nå eller bli nära målet i ämnet engelska (Ojala, 2017).

Materialet som används för att kartlägga nyanlända elever, testar muntlig, kommunikativ, läsförståelse, hörförståelse och skriftliga förmågor. Detta används på tre nivåer som motsvarar årskurserna.

- Nivå 1 – årskurs 1–3
- Nivå 2 – årskurs 4–6
- Nivå 3 – årskurs 7–9

Ibland behöver lärare använda olika nivåer för att kartlägga eleven och det beror på hur mycket eleven har utvecklats på språket (Skolverket, 2016b).

Ämnets kartläggning kan göras en gång eller kan användas formativt. Den kan vara i 70 minuter max. Det är bra om en behörig lärare genomför kartläggningen eftersom det kan ge bättre förutsättningar för en lämplig bedömning. Läraren ska förbereda sig själv bra genom att läsa igenom noggrant och ha flera kopior på olika nivåer till kartläggningen.

Å ena sidan ska läraren visa och förklara varför kartläggningen görs och på vilket sätt resultaten används. Å andra sidan ska eleven bli medveten om kartläggnings syfte och vikten av att visa sina kunskaper. Kartläggningen sker på engelska, därför ska tolk, modersmål eller svenska inte användas under kartläggnings tillfälle. Eleven ska visa hur mycket han/hon kan på olika språkfärdigheter, läsförståelse, hörförståelse, skriftlig och kommunikativa förmågor (Skolverket, 2016b).

Engelskundervisning för nyanlända:

”Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper” (Lgr 11, reviderad 2018, s. 8).

Ojala (2017) skriver att nyanlända elever som saknar kunskaper på engelska behöver de fullfokus av lärare. Det blir bättre att de börjar engelskundervisning från början. I så fall kan Lärare erbjuda eleverna engelska för nybörjare. För de nyanlända som deras modersmål är engelska eller de har ganska bra kunskaper på engelska kan lärare erbjuda dem högre nivå på engelskundervisning.

Att stötta en nyanländ elev för att kunna utveckla sin förmåga kan vara på olika pedagogiska sätt. Till exempel, Att låta eleven hitta svar själv, visualisering kan användas, kroppsspråk, filmer, skrivmall och exempel som hjälper eleven att följa instruktioner och kunna lösa olika övningar. För att följa elevernas kunskapsutveckling bör läraren använda sig olika verktyg. Det kan vara genom olika uppgifter, samtal samt studiehandledning kan hjälpa till med ämnet engelska ibland. Dessutom ska Läraren ta hänsyn till den nyanlända elevens förkunskaper och hur mycket engelska eleven kan. Många nyanlända har gått till skolan innan de kom till Sverige och de har de språkfärdigheter i ämnet engelska, men andra har inga sådana färdigheter. I detta fall kan läraren erbjuda undervisning som passar elevens behov och nivå för att eleven ska kunna utveckla sina kunskaper på ett rätt sätt (Ojala, 2017).

Basaran (2016) påpekar att lärare kan erbjuda olika applikationer i engelska för nyanlända engelsknybörjare. Genom applikationer kan nyanlända elever lära sig bokstavsljud, skilja ut olika bokstavsljud och förstå förbindelse mellan bokstavsljud och symbol. Gradvis kan dessa elever lära sig ord och sedan begrepp. De här applikationerna är uppbyggda på olika sätt men

alla applikationer syftar till att eleven ska kunna utveckla sin hörförståelse, läsförståelse och fonologisk medvetenhet.

Studiehandledning

Nyanlända elever har rätt till studiehandledning på sitt modersmål vid behovet. Eller om en nyanländ elev har gått till en skola som undervisar på ett annat språk än sitt modersmål, i så fall har eleven rätt till studiehandledning på sitt starkaste skolspråk (Sveriges riksdag, 2011).

Projekt barnintroduktion belyser att studiehandledare inte är tolk, så det är inte i deras uppdrag att översätta utan att synliggöra olika nya begrepp och ord. Projektet visar att när eleven får förklaring om begreppen på modersmålet som parallellt ges på svenska kan det hjälpa eleven mycket i att utveckla och visa sina ämneskunskaper. Denna anpassning hjälper eleven för att uppnå målet i skolämnen (Handbok, 2012).

Ojala (2017) bekräftar att samarbete mellan klasslärare eller ämneslärare och studiehandledare är nödvändigt. Detta garanterar rätt undervisning och det stödet som eleven behöver. Studiehandledning kan vara i klassrummet eller utanför. Det beror på elevens behov och lärares synpunkt om hur eleven ska befästa nya kunskaper.

Bedömningen

”Bedömning för lärande (BFL) är ett förhållningssätt till lärande och kunskap som handlar om undervisningens kvalitet och effektivitet” (Johanson& Sandell Ring 2017, s. 51).

Bedömningen är en del av undervisningsprocessen. Eftersom bedömningen kan påverka elevens utveckling måste den göras på ett rätt och pedagogiskt sätt. En pedagogisk bedömning sker genom samtal mellan elev, lärare och vårdnadshavare. Målen, syftet och kunskapskraven ska tydliggöras till elever och föräldrar. Det är nödvändigt att läraren ger en tydlig förklaring om var eleven befinner sig kunskapsmässigt och vad är det som behövs för att eleven ska kunna nå målen (Myndigheten för skolutveckling, 2008).

Bedömningen kan vara både summativ och det handlar om betygsättningen genom prov eller olika uppgifter, och formativ vilket betyder att bedömningen sker under hela processen av undervisningen. Att eleven bedöms i en process och får återkoppling kan det hjälpa eleven och lärare att veta var eleven befinner sig kunskapsmässigt. Detta kan i sin tur påverka undervisningsutvecklingen (Johanson& Sandell Ring, 2017).

Skolverket erbjuder två material kan användas för att hjälpa läraren i bedömningen i ämnet engelska. Den första är ett nationellt diagnosmaterial. Det kan användas som bas för lärares förlöpande bedömning av elevers kunskaper i engelska. Det andra materialet som ger ett stöd för lärare, är matrisen. Matrisen består av delar med olika nivåer för kunskapskraven. (Skolverket, bedömningsportalen, engelska).

Kompetensutveckling

Projekt barnintroduktion i Jämtlands län som genomfördes mellan åren (2010) och (2012) visar att det krävs ett intresse och en inlevelse av hela organisationen för att kunna möta nyanlända elever på ett pedagogiskt sätt och en värdig undervisning. Dessutom bör Läraren fortsätta kompetensutvecklingen och bli delaktig för att skapa gynnsamma förutsättningar för en värdig utveckling i organisationen. Det viktigaste är att skapa en bra och trygg relation mellan lärare och elev samt samarbetet mellan pedagoger i skolan. Vårdnadshavare kan spela stor roll eftersom det kan minska skillnaderna som uppkommer på grund av ändringar som

sker när eleven flyttar till ett nytt land där eleven fortsätter sin utbildning. Läraren bör inte bara titta på elevens språkliga förmågan utan att inge nyanländ elev alla andra ämnen som kräver språk och kunskapsutveckling. Det är viktig samarbetet mellan all personal i skolan (lärare, skolledare, elevhälsa...) för ett effektivt stöd som passar elevens behov (Handbok, 2012). ”*kompetensutvecklingsinsatser bör följas upp kontinuerligt och utvärderas*” (Handbok 2012, s. 38, 39).

Styrdokument

Engelska enligt läroplanen

Skolans mål för ämnet engelska är att eleven ska kunna kommunicera i tal och skrift på engelska på ett funktionellt sätt. Enligt skolverket består Kursplanen av tre delar, ämnets syfte, centralt innehåll och kunskapskraven. Vad som gäller de andra elever i den ordinarie undervisning i engelska gäller det också nyanlända. (se bilaga 4).

Tidigare forskning

”*Enligt behavioristerna är människan vid födelsen ett oskrivet blad..... genom rätt påverkan och stimulering kan vem som helst i teorin lära sig vad som helst.*” (Imsen 2006, s. 39). Enligt behavioristerna har alla människor inga kunskaper och erfarenheter vid födelsen. Därför formar inlärning en central punkt och genom rätt inflytande kan alla lära sig vad som helst men inlärningshastighet som gäller tänkande och analys kan vara olika ifråga från individ till individ (Imsen, 2006).

Vygotskij (refererad i Imsen 2006) ser att inlärningen och utvecklingen kommer från det sociala samspelet. Genom användning av språket kan individen förstå hur detta samspel struktureras för att stimulera utvecklingen på bästa sätt. Progression i inlärningen enligt den sociokulturella teorin, att undervisningen inte ska ligga på samma nivå som elevens kan kontrollera redan men den måste ligga på högre nivå som kan stimulera eleven till inlärningen.

Vygotskij (refererad i Imsen 2006) förklarar också att lära sig ett nytt främmande språk beror på hur mycket eleven behärskar sitt modersmål därmed kan eleven dra nytta av byte mellan modersmålet och det främmande språket. Vygotskij ser också att eleven kan utveckla sitt modersmål genom jämförelse mellan de båda språken. Dessutom blir det bra att eleven utveckla många teckensystem samtidigt ” *genomtänkt att de olika systemen drar nytta av varandra*” (Imsen 2006, s. 323).

Skolverket (2017a) hänvisar till den kanadensiske forskaren Jim Cummins som betonar vikten av reaktionen mellan lärare och flerspråkiga elever i klassrummet. Denna reaktion skulle bygga på ömsesidig respekt mellan varandra. Läraren skulle bli medveten om hur hen kan skapa en bra läromiljö och sammanhang i klassrummet. På så sätt kan nyanlända elever få möjlighet att bli delaktiga och effektiva under undervisningen. Samtidigt lär läraren sig om elevens förkunskaper, kultur och skolbakgrund. Jim Cummins bekräftar också att flerspråkiga elever behöver jobba med svåra uppgifter som kräver fördjupat tänkande och träffas i höga förväntningar även om deras språkförmåga är inte i nivån som behövs. I detta fall får eleven hjälp och stöd av lärare och klasskamrater (Cummins, refererad i Skolverket, 2017a).

Cummins (2017) tar även upp en svensk studie gjordes av Edith Mägiste på 77 elever i åldern 13–19 år och 74 elever i åldern 6–11 år i en tysk skola i Stockholm. I skolan sker undervisningen på både språken tyska och svenska. Eleverna har tyska som modersmål. Tyska talas hemma men svenska språket talas utanför med svenskar och genom medier. Denna forskning handlar om två uppgifter med olika svar. Eleverna skulle svara på tyska och på svenska. Resultaten visar att om eleven har längre tid i Sverige behövde längre tid för att svara på tyska och kort tid för att svara på svenska. Om eleven vistas i svensk social miljö blir det svårare med ordförråd på modersmålet, svenskan blir starkare trots att tyska pratas hemma. Mägiste anser att efter fyra år i Sverige har de yngre eleverna nått en balans mellan språken. De äldre eleverna har nått samma punkt som de yngre eleverna efter sex år då hade dem bott i Sverige. Resultaten visade också att de som kommer före förskoleklassen utvecklas snabbare på språket och de når samma nivå som de äldre eleverna som har varit i Sverige i sex år.

En annan forskning som skedde i USA av Virginia Collier (1987) (refererad i Cummins 2017). Den forskningen genomfördes på invandrarelever med relevant bra bakgrund. Resultaten visade att invandrarelever som kommer mellan 8 och 12 år kan få de bästa möjligheterna kunskapsmässigt. Collier anser att om dessa elever hade skolbakgrund på första språket behövde de från fem till sju år för att de ska kunna nå målen på olika ämnen som beror på språket. Medan eleverna som kommit före 8 års åldern behövde de längre tid för att de ska kunna nå den nationella ramen. Däremot de som kommit äldre än 12 år behövde de mindre tid för att hinna ikapp kunskapsmässigt. Eleverna som kommer före 8 års åldern möter mer svårigheter än de andra som kommer i 8–12 års åldern eftersom de har mindre kunskap på läsning eller skrivning på modersmålet och de börjar lära sig de färdigheterna på engelska.

En nordamerikansk forskning genomfördes av Julie Meltzer och Edmund Hamann om flerspråkiga elever i olika skolämne. Forskarna summerar det som främjar flerspråkiga elevers undervisning i olika skolämne i följande punkter:

- Att läraren lägger tonvikt på läsning, skrivande, muntligt uttrycksätt, lyssnande, visualiseringar och att tänka på svåra uppgifter.
- läraren kan upplösa, analysera och förklara språket och sätta fokus på utveckling av ordförrådet i sitt ämne.
- lärare skulle bli klok när hen väljer effektiva och olika texter som är ämnestypiska och använder olika pedagogiska metoder. Det är viktig att lärare använder olika form av formativ bedömning av elevens utveckling. En av lärares viktiga uppdrag, är att skapa en bra klassrumsmiljö där eleven är i center (Meltzer & Hamann u.å, refererad i Skolverket 2017b).

Stephen Krashen och Tracy Terrel, som är språkforskare, har identifierat sex viktiga steg som eleven går igenom i det andra språket för att utveckla sig. Det första steget är den tysta perioden, under den här perioden lyssnar och behåller eleven språket i sin hjärna utan att prata. Under det andra steget börjar eleven prata enkla fraser men med mycket fel under prat och fokuseringen är fortfarande på att lyssna och lagra språket. I det tredje steget pratar eleven språket med mer utvecklande nivå med bra ordförråd och mindre misstag. I det fjärde steget använder eleven språket i sociala relationer och pratar språket ganska flytande med lite misstag. I det femte steget kan eleven prata språket flytande med sällan förekommande misstag i sociala relationer och akademiska områden. I det sjätte och sista steget kan eleven använda språket med välutvecklad nivå. Men de här stegen tillämpas inte på alla elever och det beror på elevens bakgrund och hur mycket kan på sitt modersmål. (Krashen & Terrel u.å, refererad i Ferlazzo & Hull Sypniewski 2012).

Erhayem (2019) i sitt examensarbete undersökte hon hur engelsklärare samt nyanlända elever möter de utmaningarna och svårigheterna i den ordinarie undervisningen i engelska i Sverige. Erhayem (2019) intervjuade två behöriga engelsklärare från två olika skolor. En lärare undervisar på mellanstadiet och den andra läraren undervisar i årskurs 6–9. Dessutom intervjuade hon tre nyanlända elever. Två av dem i årskurs 6 och den tredje eleven i årskurs 9. Samt observerade hon två lektioner till ämnet engelska. Erhayems undersökning (2019) visar att det är svårt att bedriva undervisning om det inte finns ett gemensamt språk mellan lärare och elev. Användning mycket svenska i engelskundervisning angående förklaring ord och översättning, är också en av de nyanlända elevernas utmaningar i den svenska skolan. Således på grund av brist på svenska språket kan eleverna inte hänga med undervisningen och nå kunskapsmålen. För att stödja nyanlända elever används modersmålet som resurs av båda lärarna. Detta stöd kan vara från en av kamraterna som pratar samma språk eller studiehandledare. Vidare visar resultaten, att nyanlända elever är varken medvetna om vilka färdigheter och kunskaper som behövs för kunskapsutveckling eller hur lärare bedömer deras förmågor. Erhayems studie (2019) belyser att Kartläggningen används inte av båda lärarna för att bedöma nyanlända elevers förkunskaper. Dessutom har lärare på båda skolorna ingen möjlighet till fortbildning för att utveckla sina förmågor angående hantering av nyanlända elever i klassrummet.

Zocche (2018) i sitt examensarbete undersökte han vilka utmaningar väntar lärare som ska undervisa nyanlända elever och vilket stöd lärarna kan få av skolan i mötet med nyanlända elever. Zocche (2018) intervjuade fyra engelsklärare som har jobbat med nyanlända elever. Resultaten visar att det är svårt för de nyanlända eleverna att hänga med i ämnet engelska eftersom undervisningen i den svenska skolan, är strukturerad för att anpassa de svenska eleverna. Således blir arbetsbelastningen jättestor för de nyanlända eleverna som anstränger sig för att lära sig det svenska språket samtidigt.

vikten av modersmålet och elevens skolbakgrund i ämnet engelska i inlärningsprocessen är bekräftade av lärarna. Detta stödet av modersmållärare eller studiehandledare som sitter bredvid eleven för att förklara ämnet kan leda till att nyanlända elever når kunskapsmålen i ämnet engelska. Lärarna lägger till att de flesta nyanlända eleverna är målmedvetna och studiemotiverade. Dessutom kommer nyanlända elever från olika länder, kulturer, social bakgrund och de här olika psykologiska situationer som lärare måste ta hänsyn till.

Lärarna betraktar att det blir lämpligare om nyanlända elever bedöms på enklare nivå. Enligt lärarna att kunskapsmålen nivå är anpassad till de svenska eleverna som har olika förutsättningar i lärandet, till skillnaden från de nyanlända eleverna. Resultaten visar också att lärarna har brist på stöd och resurs från skolan i mötet med nyanlända elever. Dessutom har de inte fått någon fortbildning eller dokument om hur de hanterar nyanlända elever i klassrummet. Lärarna bedriver sina egna strategier som de tycker är bra för eleverna. Vidare poängterar lärarna vikten av föräldrar i elevens utveckling i skolan och betydelsen av föräldrars egen bakgrund.

Brist på resurserna från skolan och antalet elever påverkar tiden. I detta fall hinner lärarna inte med för att stödja de nyanlända eleverna på det sättet som de behöver. Att sänka antalet elever kan detta ge en stor möjlighet till lärare att stödja alla elever jämnt berättar lärarna. Zocches resultat visar att engelsklärarna är isolerade i sin undervisning. Det finns inget samarbete mellan engelsklärare och modersmållärare eller andra lärare för nyanlända elevers skull. Därutöver har engelsklärarna inte stor erfarenhet om hur engelskundervisning för

nyanlända elever kan hanteras på bästa sätt. Lärarna anser att undervisningen av de nyanlända eleverna i ämnet engelska kräver färdigheter och möjligheter som lärare inte behöver i undervisningen av svenska elever (Zocche, 2018).

I Skolverket (2017b) framgår att det är viktigt att använda språket i många olika sammanhang, särskilt för flerspråkiga elever. Det kan uppnås och utvecklas genom en professionell lärare som har hög kompetens, är kunnig på sitt ämne, har metoder för undervisning och ämnesdidaktisk samt är duktig och erfaren.

I skolinspektionens granskning formuleras det att om lärare inte har tillräckliga kompetenser och kunskaper, hur kan då lärare behandla och sköta flerspråkiga elever. Lärare behöver kontinuerligt utveckla sin kompetens, vidare undervisningsmetoder och bredare didaktiskt perspektiv. (Skolverket, 2017b).

Val av metod

För att belysa hur engelsklärare hanterar engelskundervisning för nyanlända elever i den ordinarie undervisningen i engelska på mellanstadiet i årskurs (4–6) har strukturerade intervjuer genomförts med fyra verksamma och behöriga engelska lärare i fyra olika skolor. Dessa har sedan analyserats med stöd av tematisk innehållsanalys.

Uppsatsen har en kvalitativ forskningsstrategi. För att studiens syfte uppnås och frågeställningar besvaras har jag valt en kvalitativ metod för att samla information. Enligt Saldana (2011) är denna metod en effektiv metod för att dokumentera deltagarnas olika perspektiv, övertygelser och känslor som är relaterade till deras erfarenheter och kunskaper. Dessutom beror framgångsrika intervjuer på kvaliteten av frågorna och hur forskare ställer frågorna. Saldana (2011) hänvisar också till att när en intervju blir flexibel kan det leda till oväntade frågor av deltagarna och det mesta av kvalitativa undersökningar beror på deltagarens intervjuer.

Det var i form av semi-strukturerade intervjuer. Kännetecknen av semi-strukturerade intervjuer är att intervjuer handlar om ett specifikt område med öppna frågor, och flexibilitet för att möta deltagarnas oväntade frågor. Detta gör att intervjuerna närmare sig till en dialog och diskussion än frågor och svar. Ansikte mot ansikte hjälper troligen till att intervju uppnår en fullständig förståelse genom observationen av kroppsspråk och känslomässiga effekter (Gerrish & Lathlean, 2015).

Data har analyserats med stöd av tematisk innehållsanalys och det betyder att de data som församlades av intervjuerna kategoriserades enligt studiens frågeställningar som handlar om samma tema (Jacobsen, 2018).

Urval

De fyra respondenter som har valts passar de min studie som är riktad mot engelskundervisning på mellanstadiet. Läraren arbetar på mellanstadiet, undervisar nyanlända elever och arbetar i fyra olika skolor som gör att studien rymmer olika metoder, arbetsätt och olika perspektiv från olika håll.

Urvalskriterier till min uppsats kan läggas under namninformation urvalskriterier eftersom respondenterna som har bra erfarenheter och kunskaper om området som undersöks gav oss

välorienterad och betydande information om undersökningen. Jacobsen (2018) anser att de urvalskriterier som information ” *ge oss omfattande och initierad information*” av personer som har stora kunskaper och väl kännedom om temat. Urvalskriterier kräver i samtidigt att vi behöver veta vilka kunskaper och information respondenter har (ibid).

Jag hade tänkt att intervjua fyra behöriga lärare. Men en av de fem läraren svarade inte på mitt sms. Således strukturerades fyra öppna intervjuer sedan in. Frågorna var öppna och intervjuerna var flexibla. I denna urval av semi-strukturerad intervju kunde lärarna få stora möjligheter att uttrycka sina åsikter fritt och ge utförlig information.

Respondenterna själva bestämde var ska träffas i syftet att de ska känna sig trygga och bekväma. Intervjuerna genomfördes i skolans lokaler. Gerrish och Lathlean (2015) betonar vikten av intervjumiljö, de ser att deltagarna bör känna sig trygga och bekväma för att kunna bli delaktiga och koncentrera sig under intervjun.

Till intervjun användes en intervjumall som innehöll 14 frågor (se bilaga 2). Lärarnas svar skrevs som en berättande text och indikeras till de fyra lärarna med följande bokstäver lärare A, lärare J, Lärare M och lärare K. (se bilaga 3).

Tabellen visar presentation av varje deltagare

	Lärare A	Lärare J	Lärare M	Lärare K
Kön	Kvinna	Kvinna	Kvinna	Kvinna
Antal år som engelsklärare	29 år	13 år	18 år	17 år
Behörig/ obehörig	Behörig	Behörig	Behörig	Behörig
Antal år med undervisning nyanlända elever	7 år	6 år	11 år	10 år
Undervisar i årskurserna	Mellanstadiet (4–6)	Mellanstadiet (4–6)	Mellanstadiet (4–6)	Mellanstadiet (4–6)

Det urvalet har en nackdel att jag måste resa till olika skolor med buss eller två bussar och det tog mycket tid.

Genomförandet av semi-strukturerade intervjuer

För att tydliggöra hur engelsklärare hanterar engelskundervisning för nyanlända elever. Jag har genomfört semi-strukturerade intervjuer med fyra behöriga engelsklärare som jobbar på mellanstadiet i fyra olika skolor. Intervjuerna genomfördes på olika ställen och tog mellan en till en och en halv timme. En intervjuguide har arbetats fram med stöd av litteratur och Skolverkets uttalanden.

Intervjuguiden berörde följande temat: Engelskundervisning för nyanlända elever. Intervjuguiden inkluderar frågor om metoderna och strategierna som används av engelsklärare, vilka svårigheter och utmaningar lärare möter under undervisning samt vilka strategier används för att bedöma de nyanlända eleverna på ämnet engelska.

Två av lärarna träffade jag ansikte mot ansikte då berättade jag om en förfrågan om deltagande och de tackade ja. Tre av lärarna skickade jag sms (se bilaga 1) till dem med förklaring om uppsatsen, två av dem tackade ja, och en svarade inte på mitt sms. Således strukturerades fyra öppna intervjuer sedan in istället för fem intervjuer. Intervjuerna hände ansikte mot ansikte och det kan hjälpa till en fullständig förståelse till fallet genom att observera kroppsspråk och känslomässiga effekter (Gerrish & Lathlean, 2015).

Intervjuerna innehöll 14 intervjufrågor. Frågorna var öppna och intervjuerna var flexibla. Under intervjuerna fick lärarna stora möjligheter för att de uttrycker sina åsikter fritt och ger utförliga information. Jag har antecknat data av lärarna på papper direkt. Lärarna var positiva och hjälpsamma tills att de pausade flera gånger under intervjuerna för att kunna hinna anteckna vad de säger och inte missa nåt.

Jag gick igenom varje intervju efter träffen och kontrollerade allt som stod på papperen för att kunna renskriva lärarnas svar med försök att återkalla intervjun i minnet (Jacobsen, 2018). Att notera information direkt och lyssna på respondenterna i samtidigt är inte lätt med tanke på att undersökare ska hålla ögonkontakt med respondenter (Ibid).

Intervjuerna genomfördes i skolans lokaler. Vi blev inte störda under intervjuerna eftersom vi intervjuades efter skoltiden. Intervjuerna i största allmänhet har gått smidiga, men en av lärarna var orolig lite i början och hon beskrev det att det känns som ett prov men sedan mådde hon bättre.

Bearbetning

Alla fyra lärare beskrev och svarade på samma frågor för samma undersökning. således kan det utforma samband mellan olika delarna av analysen, enligt Jacobsen (2018) detta kallas sammanbinda analysen.

Enligt de fyra Frågeställningarna som jag har bestämt skapade jag fjorton frågor som är inriktad på Frågeställningarna. Nästa steg efter insamling av data var att kategorisera dessa Data. De likadana data bearbetades med varandra och således blev de många små kategorier och det kan förenkla komplicerade detaljer (Jacobsen, 2018).

I avsnitt (resultat och analys) kategoriserades data i olika teman enligt frågeställningarna och samt i avsnittet (slutsatser och diskussion). Därmed blev data tydligare för läsaren. Data blev fyra kategorier som handlar om fyra teman angående engelskundervisning för nyanlända. Kategoriseringen av data kan underlätta jämförelse och hypotesprövning.

Etiska överväganden

Jag har följt Vetenskapsrådets forskningsetiska principer i min studie för att skydda deltagarna att bli utsatta för psykisk eller fysisk skada. Forskaren skulle följa fyra krav: Informations- kravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Alla deltagande lärare var medvetna om min undersökning och vad min studie handlar om och jag fick samtycke av lärarna om att jag kan använda data i min studie. De här uppgifterna ska användas bara i min studie. Alla anteckningar som gjordes ska förstöras efter studiens

godkännande. Uppgifterna som jag har samlat används bara för min studies mål och ska inte användas något mer. (Vetenskapsrådet, 2002).

Metoddiskussion

Att hitta lämpliga metoder och en bra språkstil när frågor ställs på lärarna var det svåraste. För att kunna fånga lärarnas intresse och de blir effektiva och ärliga så mycket som möjligt behövs det tydliga, relevanta och specifika frågor. Under genomförandet upptäckts att inte alla frågor som svarades av de fyra lärarna gav en fullständig förståelse om hur de hanterar engelskundervisning för nyanlända elever. Om genomförandet av undersökningen gjordes bredare och innefattande i olika kommuner och med mer antal lärare, hade det blivit en mer effektiv undersökning, dessutom kan resultaten bli tydligare och övergripande. På grund av brist på tiden eftersom jag jobbar heltid och studerar samtidigt och för att jag har varit i Sverige i fem år, var det svårt för mig att ta kontakt med andra engelsklärare som arbetar i andra kommuner.

Intervjuerna, som jag har gjort, är semi-strukturerade vilket betyder att intervjuerna var flexibla och interaktiva för att förstå deltagarens synpunkter och representation av forskningsfenomenet. Med denna semi-strukturerad intervju kan reliabilitet bli mindre uppnåelig. Men med en principfast strategi och väl utformat schema kommer att reliabilitet blir mer uppnåelig. Hög reliabilitet kan uppnås med i en strukturerad intervju (Gerrish & Lathlean, 2015).

Metoden som används har ganska låg reliabilitet. Å ena sidan var intervjuerna semi-strukturerade intervjuer. Å andra sidan på många frågor var lärarnas svar varierande trots att de undervisar samma årskurser. Dessutom har de olika perspektiv om hur de bedömer eleverna ”*ett instrument som har låg reliabilitet kommer att variera mellan mättillfällen*” (Wikström, C 2013, s. 39). Det kan hända på grund av att de fyra lärarna har olika kompetenser och erfarenheter. Dessutom har lärarna varken dokument för att stödja dem i undervisningen, eller de fick utbildning hur de nyanlända eleverna bör behandlas i den ordinarie undervisning i engelska. Således gav de olika information till frågorna. Exemplevis att lärarens svar om kartläggningen var olika trots att kartläggnings steg är tydliggjorda av Skolverket. Svaren skulle vara likadana särskilt att frågan handlar om de pedagogiska strategierna som är utfärdade av Skolverket och således bör alla lärare följa de strategierna under undervisningen. Det kan vara en av anledningarna av låg reliabilitet. För hög reliabilitet skulle undersökningen ge samma information eller liknande svar även om det genomförs flera gånger, i olika versioner och olika platser enligt Wikström (2013).

Metoden som jag använde kan ha hög validitet i innehållet eftersom frågorna som ställdes är relaterade på hög grad till temat som jag undersöker, vilket är belyst av Wikström (2013) att innehållsvaliditet handlar om i vilken grad är frågorna relaterade till provet som ska undersökas.

Deltagarnas namn och identitet bör inte avslöjas i undersökningarna därför hänvisas till lärarna med bokstäverna (A, J, M, K) för att behålla deras sekretessen (Gerrish & Lathlean, 2015).

Med användning av semi-strukturerade intervjuer, har Intervjuerna gått smidigt med alla lärare och det var som dialog, inte som frågor och svar. De berättade om vad de har gjort och inte gjort och vad de behöver för utveckling. Tre av de fyra lärarna har välkomnat idé att ha

utbildning om engelskundervisning för nyanlända elever för att kunna utveckla sig på det här området.

Resultat & analys

I detta kapitel redovisas lärarnas svar från intervjuerna och analysen som utgår ifrån studiens frågeställningar. Texten är indelad i fyra olika teman enligt frågeställningars svar.

Utmaningar och svårigheter

Lärare J, lärare M och lärare K betonar att den största utmaningen är språket. Det är ibland svårt för läraren och eleven att förstå varandra på grund av brist på de både språken svenska och engelska. Detta resultat liknar det som framkom i Erhayems (2019) examensarbete. Där konstateras att det är svårt för både lärare och elever när det inte finns gemensamma språk för att de förstår varandra. I så fall kan eleven inte hänga med lektionerna.

Lärare M berättar att det är svårt för lärare att engelska språket prioriteras ner och vikten läggs på svenska språket. Det leder till att nyanländ elev inte utvecklas som det behövs. Basaran (2016) påpekar att språket är det viktigaste redskapet för att eleven ska kunna utvecklas, kommunicera och lära sig nya kunskaper. I det här sammanhanget hänvisar Imsen (2006) till att Vygotskij ser språket som ett redskap. Det ger möjlighet till individen att lära sig kultur, kunskaper och umgås med människor, dessutom betonar Vygotskij att det viktigaste i språket är talet.

Lärare K nämner att engelsklärare möter samma svårigheter som SVA lärare med nyanlända elever därför krävs det mycket arbete av lärare. För att minska språkstörning tycker lärare K att det är viktigt att nyanländ elev går ett tag i förberedelseklassen. Då kan eleven fokusera på svenska och bli förberedd till vanliga klasser innan eleven deltar på ordinarie undervisning. *”Förberedelseklassen kan väljas för att ge de nyanlända eleverna de kunskaper de behöver för att så tidigt som möjligt kunna ta del av undervisningen i den ordinarie undervisningsgruppen”* (Skolverket, 2016a. s30). En annan anledning varför förberedelseklassen är bra enligt lärare K, är att helt nyanländ elev har samma problem i alla ämnen därför är det bra med enskild undervisning.

En annan svårighet som Lärare M nämner är att många engelska material bygger på svenska språket. Det blir svårt att hitta material som passar nyanlända elever. Ett av resultaten som framkom i Zocches (2018) undersökning, att det största problemet som ses av lärare är, att undervisning i Sverige är anpassad till svensktalande elever. Således blir det en utmaning för de nyanlända eleverna som lägger stort kraft för att lära sig svenska, att lägga ännu mer kraft för att lära sig engelska. På det här sättet kommer eleverna att lida av arbetsbelastning.

Lärare J anser att bedömning av nyanlända elevers nivå på engelska, är en svår del för henne att göra. För att eleven ska kunna delta sitt lärande i det ordinarie klassrummet, krävs det av lärare att bestämma materialet så fort som möjligt, vilket Skolverket (2016a) uttrycker att bedömningen av de nyanlända eleverna måste ske så snart som möjligt för att det blir ett underlag till planering och undervisning. Det är också svårt för Lärare J och lärare A att hitta anpassat material för nyanlända elever och hitta variationer av metoder samt strategier i undervisningen.

Lärare A har andra utmaningar som beror på nyanlända elevers antal i klassrummet och deras skolbakgrund. Hon säger att *”Den som inte gått till skolan eller har kort skolbakgrund, blir det svårare”* vilket Zocche (2018) visar i sitt examensarbete att lärarna borde ta hänsyn till nyanlända elevers skolbakgrund i ämnet engelska. Dessutom betonar lärarna, som Zocche intervjuade, att tidigare skolerfarenheter spelar en stor roll för att nyanlända elever uppnår kunskapsmålen i ämnet engelska. I LGR 11 framhävs att undervisningen ska anpassas varje elevs behov. Dessutom bör elevens skolbakgrund tas hänsyn till, vilken kan användas som utgångspunkt för elevens lärande. Även Erhayem (2019) nämner i sitt examensarbete att lärarna möter ett svårt sätt när det finns 25 elever i klassrummet med nyanlända elever. Lärarna, som hon intervjuade, försöker att ge det stödet som nyanlända behöver samtidigt finns det många ordinarie elever som också behöver stöd. Således blir det svårare när lärare är ensam i klassrummet därför behöver lärare tillräcklig tid för att planera och hitta metoder som passar nyanländ elevs förutsättningar. Detta nämnde lärare A att det blir bättre om det finns en extra personal i klassrummet som kan hjälpa till för att alla elever får det stödet som de behöver.

Lärare J berättar också att det är svårt att stödja en elev det mesta av tiden och lämna de andra jobba själva. Det finns många elever som behöver mycket stöd på engelska även om de inte nyanlända elever. Zocche (2018) påpekar i sitt examensarbete att alla lärare, som han intervjuade, har samma känsla att de är otillräckliga och de har ont om tiden. Enligt lärarna att sänka antalet elever i klassrummet är det nödvändigt. Vilket gör att alla elevers behov kan uppfyllas genom att individanpassa undervisningen.

En annan utmaning som Lärare A möter, är kulturkrock eftersom nyanlända elever kommer från olika länder, olika kulturer och traditioner. Hon berättar:

”Även om nyanländ kan bra engelska och förstår alla ord som finns en saga eller en text som vi jobbar med men eleven kan inte förstå situationen eller miljön eftersom de har en annan kultur, civilisation och tradition och självklart jobbar de med olika texter som passar deras kulturer”.

Lärare A tycker att skillnader på kulturer kan påverka undervisningen. Därför blir det bra om undervisningen blir i internationella perspektiv för att alla blir delaktiga och inkluderade i undervisningen. Dessutom kan detta ge möjlighet att elever förstår varandras kultur. Ojala (2017) skriver att nyanlända elever har mycket olika känslor, de känner sig stressade, uny meningtsatta grupper i samhället, har mycket att lära sig. Lärare skulle ta ansvar för detta och visa att hen bryr sig om dem. Dessutom kommer många elever från länder som tillhör lydnadskulturer och de behöver tid och uppmärksamhet för att vänja sig med ansvarskultur som gäller i Sverige.

Ett av skolans uppdrag är att skapa en trygg identitet enligt Lgr 11. Jim Cummins och Margaret Early (2011) belyser vikten av identitetsutveckling i undervisning för flerspråkiga elever genom en forskning genomfördes i en internationell nivå. Denna forskning innefattade ett stort antal länder. Lärare och forskare arbetade tillsammans för att förstärka flerspråkig elevs identitet och visa vikten av identitetsutveckling för flerspråkiga elever. Genomförandet var att de gav möjlighet till flerspråkiga elever att berätta om deras kulturer, erfarenheter och livsberättelse utifrån sina egna flerspråkiga resurser. Detta viset lede till att förankra elevs självförtroende och tro på sina förmågor således påverkade det resultatet i skolan (Cummins& Early 2011, refererad i Svensson 2018).

Metoder och material

Lärare A och Lärare K betonar att läraren bör vara mycket förberedd i förväg. Enligt lärare A skulle lärare ha en annan planering för dem som är svaga på engelska oavsett om de är nyanlända eller inte. Dessutom blir det bättre om det finns extra lärare som kan stödja eleverna i klassrummet. Projekt barnintroduktion i Jämtlands län mellan åren (2010) och (2012) visar att de nyanlända eleverna behöver individuell planering som passar deras nivå. Dessutom skulle Läraren följa elevens utveckling förlöpande i alla ämnen för att uppnå målen. Ytterligare ska de nyanlända eleverna ha möjlighet att delta i alla ämnen för att kunna utveckla sina förmågor inom olika ämnen och svenska språket i samtidigt. Projektet visar också att om det finns extra stöd som studiehandledare på modersmålet eller flerspråkiga pedagoger kan det hjälpa mycket och bidra till elevens kunskapsutveckling (Handbok, 2012).

Modersmålet används också som resurs av lärarna för att stödja de nyanlända eleverna. Lärare M betonar vikten av användning alla möjliga språk i undervisningen. På sätt och vis kan eleven lära sig språket bättre med jämförelse med ett annat språk. Ismen (2006) hänvisar till att Vygotskij betonar vikten av modersmålet i inläring ett främmande språk. Enligt Vygotskij att det nya språket bygger på individens förmåga på modersmålet. Det kan vara genom förflyttning mellan de båda språken. Dessutom genom sammankoppling mellan de båda språken kan både språken modersmålet och det nya språket utvecklas. Cummins (2017) berättar också om att användning av elevernas förstaspråk betraktas, en av de undervisningsstrategierna som gör ämnet mer begripligt. Denna stöttning är inte bara för att förmedla begrepp och information utan det är viktig för att stödja elevens aktiva användning av språk.

I vissa fall när eleven inte kan läsa på modersmålet betonar lärarna vikten av studiehandledning som extra anpassning. Trots att de aldrig ansökt studiehandledning till ämnet engelska eftersom studiehandledning brukar riktas mot andra ämnen som är prioriterade (So, No, MA). Skolinspektionens (2014) hänvisar till vikten av studiehandledning på modersmålet för att nyanlända elever får de möjligheterna och stöden som de behöver. Användning denna anpassning ger möjlighet till nyanländ elev för att förstå de nya begreppen och kunskaperna på detta språket som hen behärskar. Erhayem (2019) visar också att lärarna, som hon intervjuade, brukar använda klasskamrat som pratar samma språk eller studiehandledare på modersmålet som ett stöd.

För extra stöd använder de fyra lärarna digitala läromedel som Google översättning/ bildstöd/ applikationer/filmer på engelska. Användning av digitala verktyg som läromedel är bekräftad i LGR 11 att ”skolan kan använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande” (Lgr 11, reviderad 2018, s.13,14). Kroppestecken och mycket skådespel används också av lärarna. Lärare K försöker att koppla svenska till engelska för nybörjare med hjälp av bildstöd och visa ord som är lika som till exempel (träd- tree / hus-house). Hon upprepar orden nästan varje dag. Lärare M lägger vikten på att visa motsatsen för att förklara abstrakta ord och fakta om eleven kan bra engelska.

I engelskundervisning finns inte nånting som kan planeras med svenska som andra språklärare enligt Lärare A. Tvärtom nämner lärare M att det blir jätteprofessionellt arbete när lärarna samarbetar för att stödja de nyanlända eleverna. Det kan bli en gemensam planering mellan modersmålslärare, SVA lärare och engelsklärare. Vilket Skolverket (2013) hänvisar till att SVA lärare är den centrala resursen i undervisningen som gäller de nyanlända eleverna. Dessutom kan samarbetet mellan ämneslärare, modersmålslärare och studiehandledare leda till en positiv elevutveckling. Genom gemensamma diskussioner som sker mellan lärare om

vad de nyanlända eleverna behöver för att de uppnår målen, vilka begrepp och texter som ska användas, hur och när lärare erbjuder de här kunskaperna, vilka metoder och strategier ska bedrivas, syftet, centrala innehållet och kunskapskraven kan det bidra till att eleven utvecklas på både kunskapsmässigt i ämnet och det svenska språket.

Lärare J och lärare K är överens med lärare M om vikten av samarbetet mellan lärarna. Men det finns inget samarbete mellan lärarna för ämnet engelska. Detta resultat liknar det som framkom i Zocches (2018) examensarbete. Där konstateras att engelsklärare är isolerade i sin undervisning. Det finns inget samarbete mellan engelsklärare och modersmålslärare eller andra lärare för nyanlända elevers skull. Trots att stödet av modersmålslärare eller studiehandledare som sitter bredvid eleven för att förklara ämnet kan leda till att de nyanlända eleverna når kunskapsmålen i ämnet engelska. Det största problemet är, när eleverna inte kan svenska och inte heller engelska blir användning av det svenska språket förgäves.

Olika perspektiv och åsikter av lärarna om nyanlända elevers närvaro i den ordinarie undervisningen i engelska. Lärare A anser att det är bra med gruppering när det finns olika nivåer i samma klassrum. På det här sättet kan eleverna som har svårighet på engelska få extra stöd av lärare, således blir de delaktigare eftersom de ska förstå alla instruktioner som passar deras nivå. Enligt Lärare J att nyanlända elever blir inkluderade till viss tid i klassrummet kan det leda till att eleven utvecklas snabbare i vardagsspråk. Lärare M har ett annat perspektiv. Hon betonar vikten av att den nyanlända eleven lär sig i en social miljö och blir inkluderad. Hon strävar efter att skapa en bra relation mellan henne och elever och mellan elever med varandra vilket som kan hjälpa till att nyanlända elever utvecklas snabbare. Lärare K föredrar att den nyanlända eleven går i tag till förberedelseklassen innan eleven deltar i den ordinarie undervisningen i engelska. Cummins forskning (2000, 2001), som handlar om interaktionen i klassrummet, visar vikten av relationsskapande och den ömsesidiga påverkan mellan lärare och elever och mellan elever med varandra i både tal och skrift. Cummins anser att lärare är den ansvariga personen och representant av skolan och samhället för att skapa en relation som bygger på respekt och lyhörde i klassrummet. Det är jätteviktig för flerspråkiga elever att de känner sig delaktiga och inkluderade. Cummins lägger till att lärare lär sig i samtidigt de flerspråkiga elevernas kulturer, förkunskaper och erfarenheter (Cummins 2000-2001, refererad i Skolverket, 2017a). I samband med detta skriver Ojala (2017) att det är svårt att bestämma hur undervisningen ska bedrivas för att bli anpassad för de nyanlända eleverna. Det beror på hur lärare undervisar för att stödja nyanlända elever så mycket som möjligt, hur organisationen är konstruerad och vilka resurser är tillgängliga som behövs till att förmedla olika undervisningsform som passar den nyanlända elevens behov.

De fyra lärarna betonar vikten av föräldrar i engelskundervisningen särskilt om de är utbildade. Utbildade föräldrar förstår vikten av ämnet engelska, således kan de stödja eleven hemma. Enligt Lgr 11 ska lärare samarbeta och informera föräldrarna om elevens situation, trivsel och kunskapsutveckling kontinuerlig (s.16). De amerikanska forskarna Diane August och Timothy Shanahan (2016) visar att barn som har välutbildade föräldrar uppnår bättre skolresultat än de andra barnen som har ingen eller mindre utbildade föräldrar (August & Shanahan 2016, refererad i Skolverket 2017b).

Lärarna arbetar mycket under undervisningen med kommunikationen, mycket dialoger läsförståelsen, skrivningen och hörförståelsen men grammatiken är minst viktig. Alla fyra lärare lägger vikten av kommunikationen, att eleven blir förstadd av andra och förstår dem. De betonar också att undervisa engelska är lättare för de nyanlända eleverna än de andra ämnena som behöver mycket begrepp på svenska som So eller No. Det blir lättare särskilt om

den nyanlända eleven börjar att lära sig engelska från början i årskurs 4 som inte behöver mycket begrepp eller svåra ord. Det blir svårare på de högra nivåerna. Dessutom är engelska omkring individen hela tiden i datorspel / tv/ mycket ord är lika med svenska.

Bedömningen av eleverna

Alla fyra lärare följer kursplanen som är utfärdad av skolverket. Alla elever ska uppnå kunskapskraven för att de får godkänd i ämnet engelska. Dessutom följer lärarna matrisen för att bestämma vilket betyg elevens ska ha A, B, C, D eller E. Zocche (2018) påpekar att lärarna, som han intervjuade, önskar om det finns möjlighet att bedöma nyanlända elever på enklare nivå än som det finns i kunskapskraven till ämnet engelska. Att bedöma de nyanlända eleverna som inte har samma förutsättningar som de svenska eleverna, som har läst mycket engelska, är orimligt. Därför är kunskapskraven högre och svår för dessa elever som inte läst mycket engelska.

Lärare A tycker att kartläggningen inte behövs att göras till ämnet engelska, eftersom lärare kan upptäcka snabbt elevens nivå genom kommunikationen. För att bestämma materialet nämner Lärare A att det är lättare att bestämma materialet till årskurs fyra eftersom alla elever börjar från början. Men det blir svårare för årskurs fem och sex. Erhayem (2019) påpekar att lärarna, som hon intervjuade, inte kartlägger de nyanlända eleverna till ämnet engelska i steg 3 på grund av brist på tiden. Trots att det är bekräftad av skolverket, att kartläggningen kan ge lärare övergripande förståelse om elevens förmåga. Dessutom kan det visa lärare vilka kunskaper som är saknade hos eleven samt vilka stöd som eleven behöver för att kunna uppfylla kunskapskraven.

Lärare J lägger vikt vid formativa bedömningen, vilket Jönsson (2017) poängterar att den formativa bedömningen innefattar tre punktar, vad är elevens mål, var eleven befinner sig mot målet och hur eleven ska nå målet. Syftet med den här bedömningen är, att bedöma eleven i hela läroprocessen och hjälpa eleven för att uppnå målet (Jönsson 2017, refererad i Lindström & Pennlert 2019). Den summativa bedömningen är en svår del också för Lärare J. Lindström och Pennlert (2019) framhäver att sätta betyg är ett exempel på summativ bedömning och då sätter lärare betyg angående kollektiva informationer till eleven. Lärare J brukar ha ett samtal med föräldrar med tolk för att förklara betygssystemet och varför eleven fick det här betyget vilket Skolverket (2012) hänvisar till, att efter första kartläggningen och bedömningen till den nyanlända elevens förkunskaper sker ett samtal mellan lärare, rektor och vårdnadshavare. Då får föräldrar övergripande förståelse om sitt barns situation samt rektor lyssnar på vårdnadshavarens synpunkter. Lärare J tycker också att kartläggningen är viktig eftersom lärare kan undvika att slösa med tiden och bestämma rätt material. Men hon har aldrig gjort kartläggning till ämnet engelska.

Lärare M betonar att det är viktig att samtala med eleverna om varför hen fick det här betyget. Betyg F betyder det inte att eleven har inget men det betyder att nånting som saknas och eleven skulle utvecklas mer för att uppnå målet. Hon använder kartläggningen kontinuerligt för att hon vet hur mycket eleven har utvecklats, var är det som saknas och på vilka sätt kan hon hjälpa eleven för att uppnå målet. Hon använder kartläggning som grund i Formativ bedömning. Ojala (2017) förklarar att formativ bedömning är som en navigator. Genom den kan lärare veta var eleven befinner sig och hur eleven kan uppnå målet. Dessutom ska lärare informera och förklara till eleven hela situationen.

Lärare K anser att eleven skulle uppfylla fyra färdigheter för att få godkänd på engelska. Hon betonar att det inte är svårt för den nyanlända eleven att få godkänd på engelska, eftersom

engelska är omkring eleven hela tiden och engelska bygger inte på det svenska språket som andra ämnena (So eller No).

Kompetensutveckling

Lärare A påpekar att det finns inget som är speciellt på engelska som svenska för att lärare få någon kurs eller utbildning angående engelskundervisning för nyanlända elever.

Lärare J anser att varje nytt fenomen som händer i samhället, påverkar skolsystemet på nåt sätt, därför bör lärare bli förberedd för att möta alla nya händelser. Det kan bli genom att lärare utvecklar sina kompetenser kontinuerligt. Lärare J gick till lärarlyftet för 3 år sedan men det fanns inget delmoment angående de nyanlända elevernas undervisning. Hon tycker att sådana kurser är nödvändiga för att lärare blir medvetna om hur hen hanterar olika situationer i klassrummet och det gäller inte bara engelska men det gäller alla ämnen i skolan.

Lärare M anser att det är viktig att lärare utvecklar sig själv i olika aspekter hela tiden. Hon säger:

”men det som gäller nyanlända, låter det bra att lärare går sådan utbildning eller kurs angående det här fallet, då kan lärare lära sig mer om hur kartläggningen görs och lärare behöver grundkunskaper på språket”

Hon fortsätter att förklara vad hon menar med grundkunskaper på språket, att det betyder att hur eleven lär sig ett nytt språk.

Lärare K tycker att det är bra om lärare har extra stöd genom en utbildning om hur läraren kan hantera olika situationer och nivåer som finns i samma klassrum. Behovet av kompetensutveckling var något som också uttrycks av tre av fyra respondenter i Zocches (2018) undersökning. Alla lärare, som han intervjuade, betonar vikten av att lärare har de färdigheter och kunskaper som hen behöver för att möta de svårigheterna i klassrummet. På grund av att lärarna inte har fått någon fortbildning eller dokument om hur de hanterar nyanlända elever i klassrummet bedriver de sina egna strategier som de tycker är bra.

Slutsatser & Diskussion

Utmaningar och svårigheter

Språket och kulturkrock är de största utmaningarna som lärarna möter i undervisning av de nyanlända eleverna. Resultat visar att det är svårt för både lärarna och de nyanlända eleverna förstår varandra om det inte finns ett gemensamt språk. På det här sättet spelar studiehandledare en viktig roll för att stödja eleven på sitt modersmål samt att koppla nyanländ elev med undervisningen. Enligt Lgr 11 behöver studiehandledare vara medveten i ämnesplaner och kunskapskraven i det ämnet som hen handledare i, för att kunna stödja eleven. På det sättet kan eleven få det stödet som eleven behöver för att uppnå kunskapsmässigt i skolämnen.

Studien visar också att kulturkrock är en av svårigheterna som lärarna möter under undervisningen. Enligt Lgr 11 blev Sverige ett mångkulturellt land och undervisningen bör riktas till det internationella perspektivet för att eleverna förstår de andras kulturer. Det internationella perspektivet innebär också att utveckla förståelse för den kulturella mångfalden inom landet. Lgr 11 hänvisar också till vikten av engelska som är omkring

individ. Genom engelska får individen att förstå de internationella kulturerna och delta i olika sociala och kulturella sammanhang samt delta i de internationella studierna och arbetslivet (s8).

Lärarna i studien hänvisar till vikten av föräldrarna som är en del av elevutvecklingen särskilt om de är utbildade. Lärare M betonar vikten av att skapa en bra relation med elevens föräldrar och lärare J nämner att hon håller kontakt med föräldrarna genom utvecklingssamtalen och strävar efter att förklara skollagen och betygssystemet med tolk för att hon garanterar att föräldrarna ska förstå allt. Enligt Lgr 11 tar skolan ansvar att klargöra till elever och vårdnadshavare om vilka skyldigheter och rättigheter de har och visa vilka målundervisningen har. Dessutom ska skolan kontinuerligt informera föräldrar om elevens situation och elevens resultat (s6-16). Projekt barnintroduktion (2010- 2012) belyser att de nyanlända elevernas föräldrar för att kunna stödja sina barn i skolan och samhället behöver de ett stort stöd. Detta stöd kan bli genom olika församlingar i skolan, kyrkan eller biblioteket... osv. Genom detta kan föräldrarna möts och pratas om livet i Sverige. Det kan också bli kurser eller utbildning till de nyanlända föräldrarna om livet i Sverige (Handbok, 2012).

Material och metod

Studien visar att lärarna använder digitala verktyg som ett läromedel i deras undervisning (Google översättning, bild, filmer, olika applikationer), vilket Lgr 11 hänvisar till att eleven får använda digitala verktyg på ett sätt som kan hjälpa eleven att utveckla sig i undervisningskunskaper (s13). Då behöver lärare att utveckla sig i digitalkompetens för att undvika rutiner som kan elevens drabbas av. Digitalisering är ett viktigt läromedel numera och lärare bör ha allsidiga förståelse om hur, när och varför eleven använder digitala verktyg. Steinberg (2013) påpekar att lärare behöver utveckla sin kompetens för att kunna förstå hur de kan arbeta med digitala verktyg och utan kompetensutveckling ska lärare inte lyckas med digitala verktyg.

Det framkommer tydligt i denna studie att det finns inga specifika regler som lärare kan följa för de nyanlända elevernas placering i den ordinarie undervisningen i engelska. Lärare A är med gruppering, lärare J är med att eleven deltar i viss tid i den ordinarie undervisningen i engelska, lärare K är med att nyanländ elev går ett tag till förberedelseklassen innan den börjar i den ordinarie undervisningen, men lärare M är med att eleven lär sig i en social miljö och blir inkluderad. Det syns tydligt att lärarna behöver ett stort stöd av rektorerna och kommunerna för att de får mer kunskaper om hur lärare hanterar de nyanlända eleverna i den ordinarie undervisningen i engelska. Skolverket (2012) lägger vikten vid den sociala miljön och uttrycker att det finns olika stödåtgärder som kan hjälpa de nyanlända eleverna i gemensamma undervisning. Exempelvis kan studiehandledare eller föräldrar vara med eleven i klassrummet, samt lärare kan placera eleverna som har samma modersmål med varandra då kan de hjälpa varandra.

Bedömning

Under genomförandet upptäcktes att alla lärare aldrig gjorde kartläggning till ämnet engelska. De lägger vikten på andra ämnen angående kartläggningen. Trots att kartläggningen kan användas som utgångspunkt och underlätta bedömningen samt ge en fullständig förståelse till lärare om var eleven befinner sig mot ämneskunskaper och vilka material anpassar elevens förutsättningar och behov. Dessutom kan det bli en del av processen av formativa bedömning. Projekt barnintroduktion (2010–2012) visar att kartläggningen till de nyanlända elevernas förkunskaper är nödvändigt för elevens lärande och med en systemisk och pedagogisk kartläggning kan eleven få undervisningen på ett rätt sätt (Handbok, 2012).

Efter intervjuerna anser Lärare J, Lärare M och lärare K att det är viktigt för lärare att kartlägga de nyanlända eleverna och upptäcka deras förkunskaper. Det är inte bra för att hitta lämpliga material bara, men för att lärares planering också anpassar elevens behov.

Resultat visar att alla lärare följer Skolverkets kursplan till ämnet engelska oavsett om elevens är en nyanländ eller inte. Lärarna tycker att engelska är ett helt annat språk som inte bygger på hur mycket eleven kan svenska särskilt om eleven har börjat i årskurs 4. Samt engelska är överallt och omkring eleven.

Kompetensutveckling

Slutligen är Lärare J, Lärare M och lärare K överens om att lärare behöver utveckla sin kompetens kontinuerligt för att anpassa sig i olika fenomen och förändringar som sker i samhället och skolsystemet. Utbildningen om hur lärare kan hantera de nyanlända eleverna i den ordinarie undervisningen i engelska är viktig tycker de. Enligt lärarna att den utbildningen kan bli som stöd för lärare i olika ämnen inte bara engelska och alla lärare bör vara SVA lärare i olika tillfälle. Lärarna önskar om mer kompetensutveckling men tyvärr finns det ingen fortbildning angående det här området. På det sättet kan skolledare samarbeta tillsammans och låta engelsklärarna från olika skolor eller olika kommuner träffas och utbyta erfarenheter eller ha varierade föreläsningar om hur lärare kan hantera de nyanlända eleverna i engelskundervisning. Skolverket (2013) bekräftar att utvecklingskompetens inte bör ske inom ett specifikt område eller kommun bara men det bör innefatta olika kommuner i hela landet. På det här tillfället kan lärarna utbyta erfarenheter och kunskaper vilket som i sin tur kan leda till kompetensutvecklingen i det här området. Dessutom att undervisa nyanlända inte slutar när eleven kan svenska men för att nyanländ elev kan lyckas i sina studier behöver det olika resurser och kompetens som anpassar sina förutsättningar i framtiden ”*kommunen bör identifiera behov av och samordna kompetensutveckling för den personal som har hand om utbildning*” (skolverket 2013, s. 46).

Lärare A har en annan åsikt där hon tycker att det finns inget som är speciell i engelskundervisning för nyanlända som svenska språket, därför behövs det inte nå kurs eller utbildning för att stötta lärare i sin undervisning.

Framtida forskning

Under genomförandet undersökningen har märkts att lärarna inte använder kartläggningen som är utfärdad av skolverket för att bedöma nyanlända elever. Det skulle bli intressant om den undersökningen genomförs bredare i olika kommuner i Sverige om hur engelsklärare bedömer nyanlända elever på mellanstadiet. Ytterligare till vidare forskning vilka stöd som lärare behöver för att stötta nyanlända elever på ett effektivt sätt och hur lärare kan utveckla sina kompetenser angående engelskundervisning för nyanlända elever.

Referenser

Intervjuer

Lärare A, engelsklärare. 2019-09-27. Kl. 3.00

Lärare J, engelsk, No och mattelärare. 2019-10-11. Kl. 3.30.
Lärare M, engelsklärare. 2019-10-17. Kl. 3.00.
Lärare K, engelsklärare. 2019-10-25. Kl. 3.00.

Litteratur

- Basaran, H. (2016). *Nyanlända elever i mitt klassrum - Språkutveckling med digitala resurser*. Stockholm: Gothia Fortbildning.
- Cummins, J. (2017). *Flerspråkiga elever - Effektiv undervisning i en utmanande tid*. (Patricia Wadensjö, Övers). Stockholm: Natur & Kultur. (Originalarbete publicerat 2017).
- Erhayem, A. S. (2019). *Att undervisa engelska för nyanlända elever i ordinarie undervisning årskurs 6–9*. Malmöuniversitet, Fakulteten för lärande och samhälle. Hämtad från <http://muep.mau.se/bitstream/handle/2043/28557/Sarah%20Erhayem%20Examensarbete.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Ferlazzo, L., & Hull Sypnieski, K. (2012). *The ESL/ELL teacher's survival guide – Ready-to-use strategies, tools, and activities for teaching all levels* [ESL / ELL-lärares överlevnadsguide - Färdiga United states of America: Wiley.att använda strategier, verktyg och aktiviteter för att undervisa på alla nivåer].
- Gerrish, K., & Lathlean, J. (2015). *The Research Process in Nursing* [Forskningsprocessen inom omvårdnad]. Wiley Blackwell. Hämtad från ProQuest. Ebook Central. Umeå universitets bibliotek. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/umeaub-ebooks/detail.action?docID=1936761>.
- Handbok. (2012). *Det bästa för barnen - Introduktion och mottagande av nyanlända*. producerad av projekt barnintroduktion hösten 2012. Version 2. Projektledare: Elizabeth Lindholm. Strömsund hösten 2012.
- Imsen, G. (2006). *Elevers värld - Introduktion till pedagogisk psykologi*. 4:e upplagan. Lund: Studentlitteratur AB.
- Jacobsen, D. I. (2018). *Hur genomför man undersökningar? - Introduktion till samhällsvetenskapliga metoder*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Johansson, B. & Sandell, R. A. (2017). *Låt språket bära - Genrepagogik i praktiken*. Hallgren & Fallgren.
- Lindström, G. & Pennlert, L. Å. (2019). *Undervisning i teori och praktik - en introduktion i didaktik*. 7:e reviderade upplagan. Fundo Förlag.
- Myndigheten för skolutveckling. (2008). *Engelska - En samtalsguide om kunskap, arbetsätt och bedömning*. Stockholm: Liber Distribution.

<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a6573d7/1553960625057/pdf2057.pdf>

- Ojala, T. (2017). *Mötet med nyanlända - Vägen till en framgångsrik skolgång*. Stockholm: Gothia Fortbildning AB.
- Saldana, J., (2011). *Fundamentals of qualitative research* [Grunder för kvalitativ forskning]. Oxford university. Hämtad från <http://ebookcentral.proquest.com> Created from umeaub-ebooks on 2019-11-14 11:35:06.
<https://ebookcentral.proquest.com/lib/umeaub-ebooks/reader.action?docID=665394>
- Skolinspektionens. (2014). *Utbildningen för nyanlända elever* (Kvalitetsgranskning Rapport 2014:03). Stockholm. Hämtad från <https://www.skolinspektionen.se/globalassets/publikationssok/granskningsrapporter/kvalitetsgranskningar/2014/nyanlanda/utbildning-nyanlanda-rapport-2014.pdf>
- Skolverket. (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet - reviderad 2018*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket. (2012). *Att främja nyanlända elevers kunskapsutveckling - Med fokus på samverkan, organisation samt undervisningens utformning och innehåll*. Stockholm: Fritzes.
- Skolverket. (2013). *Introduktionsprogrammet språkintrödn. Stödmaterial*. Stockholm.
<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65a927/1553965173947/pdf3072.pdf>
- Skolverket. (2016b). *Kartläggningsmaterial för nyanlända elever. Lärarinformation engelska*. PDF.
<https://docplayer.se/49948941-Kartlaggningsmaterial-for-nyanlanda-elever-lararinformation-engelska.html>
- Skolverket. (2016a). *Utbildning för nyanlända elever - skolverkets allmänna råd med kommentarer*. Stockholm.
- Skolverket. (2017b). *Greppa språket. Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet*. Forskning för skolan. Skolverket.
- Skolverket. (2017a). *Språk-, läs- och skrivutveckling – Grundskola Modul: Läsa och skriva i alla ämnen*. Del 3: Språkutvecklande arbetssätt.
https://larportalen.skolverket.se/LarportalenAPI/api-v2/document/path/larportalen/material/inriktningar/5-las-skriv/Forskokleklass/002-Lasa-o-skriva/del_03/Material/Flik/Del_03_MomentA/Artiklar/M2_F-3_03A_01_flersprakighet.docx

- Skolverket. (2019). *Nyanländas rätt till utbildning*. Senast uppdaterad 15 oktober 2019.
<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/nyanlandas-ratt-till-utbildning>Skolverket

- Skolverket. Bedömningsportalen - Engelska.
https://bp.skolverket.se/web/bs_gr_grgreng01_1-3/information

- Steinberg, J. (2013). *Lyckas med digitala verktyg i skolan - Pedagogik, struktur och ledarskap*. Stockholm: Gothia Fortbildning.

- Svensson, G. (2018). *ARTIKEL 1. BEGREPPET TRANSLANGUAGING OCH DESS URSPRUNG - Transspråkandebakgrund, teorier och praktiska exempel*. Linnéuniversitetet för Skolverket.
<https://www.skolverket.se/download/18.75bdbbb116e7434ebf8350/1574760755552/translanguaging-transsprakand--gudrun-svensson-20180418.pdf>

- Sveriges Riksdag. (2011). Skolförordning 2011:185 5kap., 4§.
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skolforordning-2011185_sfs-2011-185

- Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: vetenskapsrådet.
https://www.gu.se/digitalAssets/1268/1268494_forskningsetiska_principer_2002.pdf

- Wikström, C. (2013). *Konsten att göra bra prov - vad lärare behöver veta om kunskapsmätning*. Stockholm: Natur & Kultur.

- Zocche, N. (2018). *Att undervisa nyanlända elever i engelska - Utmaningar för (ny)utbildade lärare i engelska i mötet med nyanlända elever*. Umeå universitet. Ämneslärarprogrammet. Hämtad från <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1211467/FULLTEXT01.pdf>

Bilaga 1. Missivbrev

Manal Alhourani heter jag. Jag är student på Umeå universitet inom ULV (utländsk lärare vidareutbildning). Just nu skriver jag mitt examensarbete som är inriktad mot engelskundervisning för nyanlända elever på mellanstadiet åk (4–6). Jag valde det här temat för att undersöka och belysa om hur engelsklärare hanterar den här fenomen som uppkommit i den svenska skolan de senaste åren.

För att uppfylla studiens syfte valde jag att intervjua antal av behöriga engelsklärare som har olika erfarenheter med nyanlända elever för att kunna samla så mycket information som möjliga och drar nytta av de informationen som kan bidra till vidare undervisningsutveckling.

Jag skulle vara väldigt tacksam om du samtycker att du bli en deltagare i mitt arbete.

Hör gärna av dig vid eventuella funderingar.

Tack på förhand,

Manal Alhourani

Tfn: 072 55XX XXX

Mail: manal79.xxxxx@gmail.com

Vid övriga frågor vänligen kontakta:

Handledare för examensarbetet: Johan Hansson

Mail: joha0002@umu.se

Bilaga 2. Intervjuguide

Intervjufrågor för lärare

- 1- Hur länge har du jobbat som engelsklärare? Och hur länge har du jobbat med nyanlända elever i ordinarie engelskundervisning?
- 2- Vilka svårigheter och utmaningar som du har mött med nyanlända elever under din engelskundervisning?
- 3- Vilka material och läromedel använder du med de nyanlända eleverna i engelskundervisning? Och hur bestämmer du materialen som passar de nyanlända elevernas nivå?
- 4- Vilka metoder bedriver du för att kunna stödja nyanlända elever på engelskundervisningen?
- 5- Finns något samarbete mellan SVA lärare och du för de nyanlända elevernas skull?
- 6- Behöver det att den nyanlända eleven är bra på svenska för att klara sig och få godkänd på engelska?
- 7- Vad tycker du? Var är bäst för den nyanländ eleven, att vara i gemensamma undervisning och bli inkluderad eller att ha separat undervisning?
- 8- Gör du kartläggning till ämnet engelska? Om ja, Vilka steg följer du och hur genomför du detta? Om nej, Varför?
- 9- Hur du bedömer de nyanlända eleverna på engelska i årskurs 6? Följer du samma kursplan och kunskapskrav som står i styrdokument eller de nyanlända eleverna har en särskild bedömning på engelska?
- 10- Använder du studiehandledning som extra stöd på modersmålet till ämnet engelska för att stödja de nyanlända eleverna? Om ja, på vilket sätt jobbar ni tillsammans? Om nej, Varför?
- 11- Hur kan lärare förklara abstrakta ord och fakta till de nyanlända eleverna i engelskundervisning om eleven inte kan svenska?
- 12- Kan föräldrar stödja sina nyanlända barn på engelskundervisning?

- 13- Är engelskundervisningen för de nyanlända elevenerna lättare än de andra ämnen?
- 14- Har du gått någon utbildning eller någon kurs om engelskundervisning för nyanlända elever? Om ja, vilka stöd som du har fått av den här kursen eller utbildningen? Om nej, tycker du är det viktigt att lärare utveckla sin kompetens för att anpassa sig med det här arbetet som gäller nyanlända elever i ordinarie engelskundervisning?

Bilaga 3 Lärarnas intervjuer

Lärare A

Lärare A är en behörig lärare i engelska på mellanstadiet (årskurs 4–6). Hon har arbetat som lärare för 29 år men hon har undervisat nyanlända för sju år sedan.

De utmaningar som hon ser beroende av hur mycket skolbakgrund nyanländ elev har ”*Den som inte gått till skolan eller har kort skolbakgrund, blir den svårare*” (Lärare A). Det bror också på hur mycket nyanlända elever i klassrummet. Därför tycker hon att lärare bör vara förberedd med en annan planering för de som inte kan vara med i undervisningen. Hon lägger till att en lärare med flera nyanlända elever eller med olika nivåer i samma klassrum, räcker inte. I så fall är det bättre om det finns möjlighet att finnas två lärare för att elever kunna utveckla så mycket som möjligt. En annan utmaning för henne att använda och hitta variationer av metoder för att förmedla informationer på ett pedagogiskt sätt. Till exempel kan Lärare försöka kroppstecken. Men det är svårt för henne att förklara abstrakta ord och här kommer studiehandlednings roll om det finns möjlighet trots att hon aldrig har ansökt studiehandledning till engelska. Men som ett stöd erbjuder hon elever, som är svaga på engelska, extra engelska och det sker en gång per vecka för alla årskurser. Kulturskock är en annan utmaning för henne i klassrummet med nyanlända. Dessutom använder hon olika applikationer och det finns massor av applikationer angående engelska träning samt modersmålet då kan nyanlända elever översätta från engelska till modersmålet. Då kommer frågan om lärare behöver någon utbildning för att bemöta olika fall till nyanlända, hon påpekar att det finns inget som är special på engelska som svenska för att lärare få någon kurs eller utbildning till engelskundervisning för nyanlända. Även det inte finns något samarbete med svenska som andra språklärare för extra stöd och de planerar inte något tillsammans eftersom engelska är helt annat språk som inte beror på svenska enligt lärare A.

Om inkludering av nyanlända i ordinarieundervisningen betonar hon att om det finns många elever som är svaga på engelska oavsett om de är nyanlända eller inte är det bra om de sitter i en grupp tillsammans med en lärare som kan fokusera mer på dem och använda material som passar dem, då kan de vara med i diskussionen och allt som gäller deras nivå.

Enligt Lärare A kan Lärare upptäcka snabbt hur mycket eleven kan på engelska genom läsning, skrivning och kommunikation sedan kan lärare bestämma vilka material som passar eleven. Hon tycker att det inte så svårt att bestämma materialet för åk 4 eftersom alla elever börjar nästan från början. Men det blir svårare för årskurs 5 och 6 eftersom de har svårare texter så finns det inget särskilt behov att lärare gör kartläggning på engelska tycker Lärare A. Hon bekräftar att trots att om en nyanländ elev jobbar med ett annat material med lägre nivå men hon följer samma kursplan och kunskapskrav för alla elever oavsett om de är nyanlända eller inte. Hon lägger till att nästan alla länder undervisar engelska på deras skolor och det är inte ämnet som beror på hur mycket eleven kan svenska som So eller No. Så finns det många elever som har bra engelskbakgrund från sina hemländer och de fortsätter lära sig engelska

här i Sverige. ”*Det som gäller engelska inte samma som gäller svenska och svenska som andra språk*” (Lärare A). Därför är engelskundervisning för nyanländ elev lättare än de andra ämnen eftersom engelska är ett helt annat språk och flesta elever förstår hur viktig engelska är.

”*Engelska pratas i hela världen*” (Lärare A). Och enligt lärare A att det som är viktigaste i engelskundervisningen att eleven kunna prata sedan att läsa, skriva och kunna hörförståelse men grammatiken är minst viktig och kunskapskraven måste anpassa ålder. Lärare A nämner att föräldrars utbildning kan spela stor roll i engelskundervisningen. Om elevens föräldrar är utbildade människor eller analfabeter kan det påverka elevens nivå på alla ämnen inte bara på engelska. Stödet som kommer från hemma och samarbetet med föräldrarna för elevens skull är jätteviktig. Hon lägger till att utbildade människor har lärt sig engelska under sina studier och självklart kan de stötta deras barn hemma eftersom 120 minuter inte räcker för att eleven lär sig språket som det behövs så behöver eleven jobba mer hemma. Men föräldrar som aldrig gått till skolan kan de inte hjälpa eller förstår vikten av ämnet.

Lärare J

Hon jobbar som engelsklärare från 2006. Men hon har undervisat nyanlända elever för sex år sedan. Hon är en behörig lärare i engelska. Hon undervisar på mellanstadiet från årskurs fyra till årskurs sex (engelska, no och matte).

De utmaningar och svårigheter som hon möter med nyanlända elever är, att hitta material som passar elevs färdigheter. Lärare J anser att det är också svårt för lärare att stå hela tiden med en elev, som har behov och lämna de andra jobba själva i klassrummet. Men språket är den största svårigheten enligt lärare J eftersom det ibland händer att det inte finns något sätt för att lärare och elev förstår varandra, särskilt om eleven inte kan svenska och inte engelska heller. Bedömningen är också en svår del för henne för att bestämma vilka material som passar eleven. Först testar hon olika material sedan kan hon bestämma materialet. Men efter den här diskussionen tycker hon att det är viktig för lärare att göra kartläggning på engelska för att bestämma vilket material kan elev jobba med istället att slösa med tid för att testa och bestämma vilket material som passar mest.

Lärare J betonar att svenska språket är det viktigaste språket och engelska kommer i andra hand. Och i engelskundervisning behövs det inte att eleven kan svenska för att lyckas på engelska. Det beror på vilken förkunskap eleven har ”*de både språket påverkar inte varandra*” (Lärare J). Därför är det bra att eleven är med i klassen till viss tid, då kan eleven praktisera vardagligt språket också, men nyanländ elev behöver ett stort stöd i framförallt i svenska språket. För extra anpassning för att stödja nyanländ elev för att uppnå sitt mål i alla ämne ansöker hon studiehandledning på modersmålet till So, No, Matte men inte engelska trots att hon tycker att det går bra om det finns den här möjligheten men engelska är inte prioriterad. Men som stöd använder lärare J Google för översättning till modersmålet / visa bild / väldigt mycket skådespel för att förklara abstrakta ord och förmedla ämneskunskaper. Hon betonar här att svenska som andra språklärare som är närmaste lärare till nyanländ elev kan hjälpa till mycket med No och So men inte engelska.

I engelskundervisning bekräftar Lärare J att de jobbar med allt kommunikationen, hörförståelse, läsförståelse, skrivning och med grammatiken i helheten där det finns ingen bedömning punkt till grammatiken. Hon fokusera mycket om hur eleven kan lösa ett problem genom att använda olika vägar för att kunna uttrycka sig.

Hon betonar att Formativa bedömning har en stor roll i processen av undervisningen. Hon jobbar med Formativa bedömning mycket med nyanlända elever och visa dem olika vägar för att uppnå målet eller för att de blir nära målet. ”*Bra att veta att det är svårt med summativ bedömning, att sätta betyg för nyanländ elev*” (Lärare J). Men Hon följer samma kursplan

som står i styrdokument. Hon brukar också informera familjen med tolk och förklara hur betygssystemet ser ut för att de förstår varför det blir som blir. Här bekräftar lärare J hur mycket föräldrars stöd är viktig särskilt om föräldrarna är utbildade då kan det påverka så mycket elevens utveckling i alla ämnen, inte bara på engelska.

Hon anser att varje nytt fenomen som händer i samhället, påverkar skolsystemet på nåt sätt därför lärare skulle bli förberedd för att bemöta alla nya fall och det kan bli genom utveckling kompetenser. Lärare J gick till lärarlyftet kurs för 3 år sedan men det fanns tyvärr inget delmoment om nyanländas undervisning. Hon tycker att sådana kurser är nödvändiga för att lärare blir medveten om hur han/ hon hanterar olika situationer i klassrummet och det gäller inte bara engelska men det gäller alla ämne i skolan. Där det finns många som inte kan svenska och inte engelska heller.

Lärare M

Lärare M har jobbat som engelsklärare för 18 år (åk 4–6) men hon har undervisat nyanlända elever för 11 år sedan. Hon är behörig lärare på engelska.

Den största utmaningen för henne är språket. Hon berättar att mycket engelska material utgår från att eleven kan svenska och det gör det svårt att hitta material om eleven inte kan svenska. Det är ibland svårt att förklara några ord och begrepp, ge exempel eller jämföra om eleven är svag på både engelska och svenska. Det är svårt för lärare att engelska prioriteras ner och vikten läggs på svenska och det leder till att eleven inte kan utvecklas som det behövs i engelska.

Hon betonar att lärare måste kartlägga alla elever oavsett om eleven är nyanländ eller svensk för att bestämma materialen och hon gjorde det tillsammans med elever kontinuerligt. Först väljer hon ett material men om elev tycker att det är försvårat byter hon materialet. hon testar själv, inte enligt Skolverkets material, hon använder eget material.

Efter att hon bestämmer vilka material som passar eleven bedriver hon olika metoder under undervisningen. Enligt lärare M kan lärare prova Google översättning, ritning, bilder, skådespel och visa motsatsen för att förklara abstrakta ord och fakta till nyanlända. Det är en stor utmaning i engelskundervisning om eleven inte kan svenska och hon vet inte om det finns studiehandledning på modersmålet till ämnet engelska men hon har inte ansökt. ”*Det brukar riktas mot andra ämnen som SO, NO, MA*” (lärare M). Och hon tycker att det är viktigt att eleven har studiehandledning i ämnet engelska i visst fall. Eftersom engelskundervisningen i åk 4–6 krävs mycket jobb men hon betonar att kommunikationen är viktigaste. Att kunna förstå och göra sig förstådd. Och en annan viktig sak attityden till språket och hon menar att engelska är viktig och att jag kan lära mig.

Enligt lärare M att engelskundervisning för nyanländ elev lättare än de andra ämnen eftersom engelska är ett helt annat språk samt engelska behöver inte mycket begrepp och ord som No eller So särskilt om eleven börjar från början. Eleven kan lära sig engelska steg för steg. För nyanländ elev att vara med i klassrummet i gemensamma undervisning eller att ha separat undervisning är det väldigt olika enligt lärare M. Hon berättar från hennes erfarenhet att eleverna vill vara in i klassen och då kan eleven lära sig i social miljö. Hon betonar också vikten av samarbetet mellan engelsklärare och svenska som andra språklärare för nyanländ elevs skull och lärare kan göra det på ett fint sätt. Till exempel när lärare vill lära ut adjektiv i engelska då kan lärare samarbeta med svensk lärare och undervisa samma tema i samtidigt. Eleven kan lära sig språket bättre med jämförelse med ett annat språk (modersmål, svenska, engelska) då kan eleven se likheter och skillnader mellan språken.

Lärare M försöker hela tiden att skapa en bra relation mellan henne och elever, och elever med varandra samt med föräldrar som spelar en stor roll på engelskundervisning särskilt om

de är utbildade. Hon påpekar att Lärare måste samtala med eleven varför han/hon fick det här betyget. Till exempel, betyg F betyder det inte att eleven har ingenting, men det betyder att nånting som saknas. Lärare skulle bli förtydliga och visa eleven hur det går i hela processen och hur mycket eleven har utvecklats Enligt matrisen. Den här matrisen som gäller alla elever i årskurs 6. Hon följer samma kursplan och kunskapskrav som står i styrdokument för alla elever. Slutligen anser hon att det är viktigt att lärare utvecklar sig själv i olika aspekter hela tiden. Men det som gäller nyanlända, låter det bra att lärare går sådan utbildning eller kurs angående det här fallet då kan lärare lära sig mer om hur kartläggningen görs och lärare behöver grundkunskaper på språket och här menar hon att hur eleven lär sig ett nytt språk.

Lärare K

Hon har jobbat som lärare 17 år sedan och hon har undervisat nyanlända elever 10 år sedan. Hon är en behörig lärare i engelska och undervisar årskurs fyra till sex.

Hon brukar under sin undervisning att koppla svenska till engelska (månader, årstider, veckodagar ... osv). Även de eleverna som inte kan svenska, lyssnar och repeterar de det hela tiden med deras klasskamrater nästan varje dag och hon bekräftar vikten av upprepning för eleverna när de lär sig ett nytt språk.

De skulle också bli fint och bra om samarbetet mellan engelsklärare och svenska som andra språklärare finnas men tyvärr har hon inget samarbete som gäller ämnet engelska. Hon tycker när en nyanländ elev börjar lära sig svenska kan han/ hon lära sig både språken i samtidigt då kan lärare använda bildstod. Till exempel kan lärare visa först de orden som är nästan lika som (träd, tree / hus, house). Hon betonar att när lärare har nyanlända elever i ordinarie undervisning skulle lärare bli mer planerad i förväg. Att använda bildstöd, använda modersmålet och väldigt mycket planering. Hon nämner att Engelsklärare bemöter samma svårigheter som svenska med nyanlända elever, det krävs mycket jobb av lärare och hon tycker att det är bra att nyanlända elever går till förberedelseklassen först för ett tag innan de går till vanliga klasser då kan de lära sig och fokusera på svenska för att de blir förberedda till vanliga klasser.

En annan orsak till förberedelseklassen är att helt nyanländ elev har samma problem på alla ämnen och det är bra med enskild undervisning men tyvärr finns det inte den här möjligheten i skolan. Hon poängterar att det är viktig för lärare att veta var eleven befinner sig och det kan bli genom kartläggningen men det är viktigaste att lärare gör det på svenska i första hand och engelska kommer i andra hand. Eftersom när en nyanländ elev börjar skolgång i fyran ska den ha grundläggande undervisning på engelska som de andra elever (nybörjare) och det behövs inte mycket begrepp och svåra ord som behöver mycket förklaring men de som är duktiga på engelska kan de jobba med extra material på högre nivå. Men om nyanländ elev börjar sin skolgång i årskurs 6 blir det svårare, då kan eleven översätta orden till sitt modersmål och om eleven inte kan läsa och skriva på sitt modersmål här spelar studiehandedare en stor roll för att stödja nyanländ elev på sitt modersmål dessutom finns det mycket medel hjälp på internet. Varje moment som undervisas behöver mycket jobb i sexan, mycket dialoger, hörförståelse men inte mycket grammatik och mycket kommunikation. Eleven skulle genomföra de fyra färdigheter (läsa, skriva, lyssna och prata) som krävs i kunskapskraven i styrdokumentet för att eleven får godkänd på engelska och det gäller alla elever oavsett om de är nyanlända eller inte. Men det är inte svårt att nyanländ elev får godkänd på engelska, det är lättare än de andra ämne som beror på svenska språket eftersom engelska är omkring eleven hela tiden, det finns många roliga filmer på engelska och olika applikationer som kan används i engelskundervisningen.

Slutligen tycker hon att det är bra om lärare har extra stöd genom en utbildning om hur lärare kan hantera olika situationer och nivåer som finns i samma klassrum, särskilt den som gäller

andra ämne (engelska, so, no) inte bara på svenska. Och samarbetet med föräldrar kan lyfta upp eleven och de kan bidra till elevens utveckling på engelska särskilt om de är utbildade och det betyder att de känner till vikten av språket.

Bilaga 4. Styrdokument

<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/laroplan-lgr11-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-och-fritidshemmet?url=1530314731/compulsorycw/jsp/subject.htm?subjectCode=GREGRENG01&tos=gr&p=p&sv.url=12.5dfce44715d35a5cdfa219f#anchor1>

Ämnets syfte i engelska är att eleven utvecklar sin kunskap i engelska och tror på sin förmåga av användning språket på olika situationer och syfte.

Syftet som genomförs genom undervisning är

- Att eleven kunna förstå och tolka olika texter.
- Att kunna uttrycka sig i tal och skrift på engelska.
- Att kunna använda olika metoder för att förstå och bli förstådd.
- Att lämpa språket till olika syfte, sammanhang och mottagare.
- Att återspegla över sociala frågor och kulturella fenomen i olika delar av världen som använder engelska.

Centralt innehåll för årskurs 4–6 i ämnet engelska är uppdelad tre delar

- Kommunikationens innehåll: Att använda engelska i olika sammanhang och situationer, vardagsliv, uttrycka känslor och åsikter och sociala frågor.
- Lyssna och läsa: att läsa tydligt olika texter och förstår betydelsen, läsa och förstår olika instruktioner. Lyssna på olika sagor och sång och talat språk på engelska och söker efter texter på internet. Att använda olika strategier för att utveckla stavning, grammatiken och uttalet.
- Tala, skriva och samtala: genom presentationer, instruktioner, berättelser i skrift och tal. Att använda olika strategier för att göra sig förstådd och förstår. Att delta i samtalet, att kunna kommunicera med bra uttal och uttrycka sig väl i skrift och tal.

Kunskapskrav för slutet av årskurs 6 och det betyder att betygen som eleven kan få för slutet av årskurs 6 är, A, B, C, D, E eller F.

- Kunskapskrav för betyg E i kortfattat: Eleven kan förstå grundläggande av innehållet. Kunna läsa åldersanpassade texter med visst flyt, Kunna uttrycker sig enkelt i skrift med visst språklig variation, Kunna uttrycker sig muntligt på ett enkelt sätt med fungerande ord och begrepp på engelska.
- Kunskapskrav för betyg D: det betyder att eleven uppfyllde alla delar av kunskaparen för betyg E och mest av delar till betyg C är uppfyllda.
- Kunskapskrav för betyg C i kortfattat: att elev förstår tydliga detaljer av innehållet, Kunna läsa åldersanpassade texter relativt flyt, Kunna uttrycker sig utvecklad i skrift med relativt språklig variation, Kunna uttrycker sig muntligt på ett utvecklat sätt med relativt god ord och begrepp på engelska.
- Kunskapskrav för betyg B: det betyder att eleven uppfyllde alla delar av kunskaparen för betyg C och mest av delar till betyg A är uppfyllda.
- Kunskapskrav för betyg A i kortfattat: eleven kan förstå helheten och detaljer av innehållet. Kunna läsa åldersanpassade texter gott flyt, Kunna uttrycker sig välutvecklad t i skrift med god språklig variation, Kunna uttrycker sig muntligt på ett välutvecklat sätt med god ord och begrepp på engelska.

